

A miniszterelnöknek személyes intimusával folytatott eszmecsereiről szivárognak ki több-kéveshöz megfizethető hírek, amelyek nyomán aztán ugyancsak fölbújnak a kombináció. Jellemző mindenestire, hogy ezeknek a találgatásoknak a szabadlevél párt a szülője, az ellenzék tagjai a legnagyobb nyugalommal fogadják és minden igazalom nélkül vonulnak a kifűzött ezél felé.

A képviselőház folyosóján ma délelőtt is élénken foglalkoztak a miniszterelnök terveivel. A kormánypártiak ugyancsak fájnak a házfőosztás lehetőségetől. Még legalább másfél évig remélték a mandátum előnyeit és ime most váratlanul arról van szó, hogy egészen készületlenül lépjenek a választók elé. Eppen ezért minden igyekeztüket arra irányították, hogy az ellenzék kifűzött ezéljéről elterítsék, no meg, hogy a saját elvtársaik aggodalmait csozlássák. Használtak is az ügyelgetések minden módját, de bizony minden fáradozásuk hasztalan volt. Az ülés vége felé aztán Tisza szükségesnek látta, hogy a kijelentéseket megerősítse és a folyosón egy csoport előtt ki is jelentette, hogy egy darabig meg várja, hogy végre legyen a most folyó vitának, de ha hosszú legyen a még csak lecsúszott beszéd után a házszabálymódosításra. A figyelmességi és 48-as pártja, de az ellenzék többi pártjaira sem volt ennek a kijelentésnek riasztó hatása. Este a párt körhelyiségében, amelyet a képviselők nagy számmal látogattak, nagyon emelkedett volt a hangulat és a párt tagjai folytatják a beható vitát. Eppen nem mondható ez a szabadlevél pártból, amelynek kezeiben már nagyon is kielestednek az ellentétek. Graf Andrássy Gyula, a ki a múlt napokban még Tisza megmentőjeként lépett föl, rendkívül megsértődött, hogy Tisza az ő akcióját egyszerűen lefújta, két nappal később pedig ő maga volt az, a ki ugyanazokat a proposíciókat tette a tervezési körbeszélgetéseknél az ellenzéknek. Erőlt suttognak most a szabadlevél párt körében. A Lloyd-klubban ma este különösen ismét kevesek beszéltek a különböző kombinációkról, a melyek mind a házfőosztás lehetőségeit végződték. Eről azonban mi vezető helyen szólnak, itt éppen csak regisztráltak a híreket. Tisza későn, fél kilenc felé ment föl hívei közé és Szentiványival beszélgetett hosszasan. Beszélni vajmi keveset beszélt az érdeklődőket s alig egy negyedóra múlva el is ment onnan.

— Igaz-e ez, előadó ur? — kérdezte Lötvs Károly.

Az előadó ur hallgat, mire Eötvös még nyomatékosabban tudakolódik és hozzá fűzi:

— Gazemberekkel, a kik besapják az országot, nem tárgyalunk.

A baloldalon meglepetten fogadták a leleplezést és izgatottan tárgyalták, hogy hogy merészkedett a kormány végleges kontraktust kötni. Günther Antal orosz államfőreljárás nyilatkozatait ezáltal, a melyekből az tűnik ki, hogy hosszú időre megvan már a szerződés köve.

Ilyen hangulatban szólt föl Ballagi Aladár, a kormánypart legfőrmásabb tagja. Beszéde végéig ki volt csipkéve közbeszólásokkal. Egy gondolatot, egy mondatot sem volt képes kifejezni; a láma és a gúnyos közbeszólások minduntalan megakasztották. A széles gesztusokkal dolgozó honatya már a hajához kapott mérgeiben, hogy nem tudta folyékonyan dicsegni a kormányt; persze ez csak okozta a nevetést. Később odáig fejlődött a dolog, hogy Ballagi csak a mondat első részét ejtette ki; a második részt valamelyik tréfás ellenzékij honatya biggyeszte hozzá.

— Alól felek... kezdett bele valamilyen mondkájába.

— Hogy új választás lesz! — fejezte be Rákosi Viktor.

Harsogó kacagás támadt erre, amit a szabadlevél párt tagjai csak enyhíteni, hogy lorkokszakadtából kibájták:

— Bizony lesz! Bizony lesz!

Ballagi Géza azzal fejezte be beszédét, hogy agyba-főbe dicsegte a kormányt, amely minden jónak, szépnek örök forrása.

— Gondoltuk, hogy ez lesz a vége — mondták az ellenzéknek.

Endrey Gyula személyes kérdés ezímen mulattat ki, hogy ugyanez a Ballagi, ak most a borvám-klauzúrát föntartó kormányt vég magasztalta, a választóival együtt kérvényt intézett a képviselőházhoz, hogy töröljék el a borvám-klauzúrát. Ezen a kis leplezésen is nevetett a ház.

Rosenberg Gyula, az előadó sem volt szerencsés, mint Ballagi Aladár. Válaszolt alakant a felhozott érvekre, de az ő beszédét is szertépték a közbeszólások. Polonyi Gézával szóba nem állt többé — ebben az ügyben. Így hát a magyarázathatag után pontot lehetett tenni és Günther Antal szóba foghatott.

Hajdani elvtársával, Nagy Ferenczel mérte össze fegyverét. Erős, tiszta jogi okoskodással támadta Nagy Ferenc alkotmányellenes teóriáit. Bebizonyította, hogy nemcsak a

ORSZÁGGYÜLÉS.

A népkolokról szóló törvénytervezetelt nyújtotta le Berzevicsy Albert. Pártja megéjentezte, az ellenzék pedig melegelegéssel vette tudomásul, hogy a régóta sürgetett reform felé végre megtörtént az első lépés.

A napirendet kisebb fujta esztázozás előzte meg. Polonyi Géza azt magyarázta, mit magyarázott felre az ő beszédéből Nagy Ferenc, viszont Hieronymi Károly azt magyarázta, mit magyarázott felre Polonyi Géza. Erre Polonyi Géza ismét magyarázott valamit arról, a mit a kereskedelemügyi miniszter magyarázott felre. Hieronymi Károly alkalmasint megint magyarázni kezdett volna, ha az imént ki nem jelenté, hogy Polonyi Gézával szóba nem áll többé — ebben az ügyben. Így hát a magyarázathatag után pontot lehetett tenni és Günther Antal szóba foghatott.

Hajdani elvtársával, Nagy Ferenczel mérte össze fegyverét. Erős, tiszta jogi okoskodással támadta Nagy Ferenc alkotmányellenes teóriáit. Bebizonyította, hogy nemcsak a

De különben fogárnak már vége, az elhullott lónal mindig többet ér az eleven, én voltam a nevelő apjuk. Nemes-e igazam? — vetelte utána, meg a szemét is kimeresztette rá, annyira biztosnak érezte magát a nagy igazságban.

Sinai báró családja

— Hercegnő, ön annyira ismeri a színházat, miképp gondolja hát ezt? — Úgy gondolom, hogy nem szabad titokzatosan kiáltania, ahogy ön teszi! — De hát csak nem kiáltanak süttogva? — Ebben az esetben jobb, ha egyáltalán nem is kiált... Hercegnő az, ilyen hangosan beszélni... Váradra maga sem kiált! — Jean fejezte be: — Ez nem is való ide! — Azzal Treuil asszony felé fordult: — A végét táján meg egyszer megpróbálhatok. — Ez kissé bosszankodva felelte: — Kisse hard pihenjen ki! magam legálabb, — nem bírom már tovább. — Jó... helyes, pihenje ki magát... ezáltal legalább megtudom, mit akar Csagny tőlem! — Chagny sietett, aki éppen a hercegnővel beszélgetett. — Engem keresett, ugy-e? — Chagny felelt: — Igen, Tarcy úgye miatt... beszélhetünk róla néhány szót az ön szobájában. — Az ön szobájában?... Ha ön egyáltalán így kívánja?... De a párbajt már az összes esti újságok hozták és hozzák a segédek neveit is... az okát hiszen elgondolhatja, hogy Dupuis nem mond le az ilyen reklámról. — Helyes, ön tehát azt akarja, hogy mi itt eszevegyünk?... Azt tudja ugy-e bár, hogy párbajsegéd nem leszek... erről lemondok! — Miert?... Fercy nagyon derék fiu, akít ön is igen szeret? — Igen szeretek!... De az ön nézetem szerint azzal hogy ostobaságot követett el, hogy Dupuis ural veredéki! Csöppent sem fektelek rá sulyt, hogy olyan emberekkéll jöjnek össze, akik az ilyen személyiség segédek: — A segédek?... azok Barroy és Lazáres!

esászari helytartóknak, de a felelős kormányoknak sem szabad pátensekkel kormányozni. De a javaslat sem olyan kitűnő, a milyennek azt Nagy Ferenc és gazdája, Tisza István, mondja. A borvámkedvezés megszüntetését drágán megfizették ezzel, hogy lovaink kivételére vámot veteltek ki. Olasz politikuskok el is dicsekszenek ezzel és nagyhangon kerdik, hogy az olasz közigazdaság most már hosszú ideig bekésséggel fejlődhetik, mert érdekeire hosszú időre meg vannak védelmezve? Hosszu időre? Ez annyit jelent, hogy nem csupán a provizórium, hanem a végleges szerződés is meg van kötve.

— Igaz-e ez, előadó ur? — kérdezte Lötvs Károly.

Az előadó ur hallgat, mire Eötvös még nyomatékosabban tudakolódik és hozzá fűzi:

— Gazemberekkel, a kik besapják az országot, nem tárgyalunk.

A baloldalon meglepetten fogadták a leleplezést és izgatottan tárgyalták, hogy hogy merészkedett a kormány végleges kontraktust kötni. Günther Antal orosz államfőreljárás nyilatkozatait ezáltal, a melyekből az tűnik ki, hogy hosszú időre megvan már a szerződés köve.

Ilyen hangulatban szólt föl Ballagi Aladár, a kormánypart legfőrmásabb tagja. Beszéde végéig ki volt csipkéve közbeszólásokkal. Egy gondolatot, egy mondatot sem volt képes kifejezni; a láma és a gúnyos közbeszólások minduntalan megakasztották. A széles gesztusokkal dolgozó honatya már a hajához kapott mérgeiben, hogy nem tudta folyékonyan dicsegni a kormányt; persze ez csak okozta a nevetést. Később odáig fejlődött a dolog, hogy Ballagi csak a mondat első részét ejtette ki; a második részt valamelyik tréfás ellenzékij honatya biggyeszte hozzá.

— Alól felek... kezdett bele valamilyen mondkájába.

— Hogy új választás lesz! — fejezte be Rákosi Viktor.

Harsogó kacagás támadt erre, amit a szabadlevél párt tagjai csak enyhíteni, hogy lorkokszakadtából kibájták:

— Bizony lesz! Bizony lesz!

Ballagi Géza azzal fejezte be beszédét, hogy agyba-főbe dicsegte a kormányt, amely minden jónak, szépnek örök forrása.

— Gondoltuk, hogy ez lesz a vége — mondták az ellenzéknek.

Endrey Gyula személyes kérdés ezímen mulattat ki, hogy ugyanez a Ballagi, ak most a borvám-klauzúrát föntartó kormányt vég magasztalta, a választóival együtt kérvényt intézett a képviselőházhoz, hogy töröljék el a borvám-klauzúrát. Ezen a kis leplezésen is nevetett a ház.

Rosenberg Gyula, az előadó sem volt szerencsés, mint Ballagi Aladár. Válaszolt alakant a felhozott érvekre, de az ő beszédét is szertépték a közbeszólások. Polonyi Gézával szóba nem állt többé — ebben az ügyben. Így hát a magyarázathatag után pontot lehetett tenni és Günther Antal szóba foghatott.

Mit rendel a törvény?

Günther Antal: Felszólal, mert hozzá akar járulni gyenge erejével is a kérdés tisztázásához. Először is Nagy Ferenc jogi aforizmáival foglalkozik. A magyar kormány azért mondotta fel az olasz szerződést, mert a magyar bortermelés vitális érdekeit sérti. A szerződés meg kell kötni és módosítani kell, erre pedig tárgyalások szükségesek, eláll tehát az 1899. XXX. törvények minden garanciája. A kormányt tehát nem lett volna szabad szerződnie. Egy másik aforizmájával foglalkozva fejezti, hogy nem az a kérdés, hogy mi mit nem adunk, hanem hogy mit kapunk. Azt Nagy Ferenc nem bizonyította be, hogy az autonóm vámtarifá mellőzésével költött szerződés megvédte volna a magyar bortermelés érdekeit.

A fontosabb közjogi kérdésekre vonatkozó részével foglalkozik Nagy Ferenc beszédének. Technikailag kétségtelen, hogy a törvényhoz minden törvényt más törvényvel megváltoztathat, de vannak a magyar jogban is ugynevezett alap-törvények.

Nagy Ferenc: Ninesenek!

Günther Antal: Bizonyítja, hogy igenis vannak ilyen törvények. Talán az tevéstette meg Nagy Ferencet, hogy az alaptörvények megváltoztatására ninesek korlátozó intézkedések. Ez azonban nem bizonyítja, hogy nem volt szükségünk ilyen megszorító intézkedésekre azon okból, mert mi nem az uralkodókat kapjuk alkotmányunkat. A mi nemzetünk nem tette fel, hogy akadon olyan törvényhozás, amely az ország alap-törvényeit halomra dőltethesse.

Bartha Miklós: Nem képzelté, hogy lehet ilyen többség!

Günther Antal: Az ilyen törvényekhez tehát szentségien kezekkel hozzányulni nem szabad! Nagy Ferenc: Nagyon helyes!

Günther Antal: 1791-iki alaptörvényünk szerint törvényt hozni, magyarázni és elkövetni csak egy lehet, ha abban a törvényhozás és a király meggyezett. Jelenti ez azonban azt is, hogy rendelteti létező törvényvel szemben kormányozni nem lehet. (Igaz! Így van! a bal- és szélsőbaloldalon.) Az országot pátensekkel kormányozni nem lehet s a végrehajló hatalmat csak a törvények értelmében lehet gyakorolni. Ha ezt a hármas törvényt tekintjük, abban Nagy Ferenc egész okoskodása megdőlt. Van azonban Nagy Ferenc beszédében egy olyan passzus, amelyről nem hitte, hogy az magyar parlamentben meg-

A képviselőház ülése október 20-án.

Perczel Dező elnök az ülést feltizenegy órákor megnyitja.

Daróczy Aladár jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, amelyet eszrevétel nélkül hitelesítnek.

— És gyűlöletet nem a halál adja, ugye Ne vedd ifju vérem... — Hercegnő, ön annyira ismeri a színházat, miképp gondolja hát ezt? — Úgy gondolom, hogy nem szabad titokzatosan kiáltania, ahogy ön teszi! — De hát csak nem kiáltanak süttogva? — Ebben az esetben jobb, ha egyáltalán nem is kiált... Hercegnő az, ilyen hangosan beszélni... Váradra maga sem kiált! — Jean fejezte be: — Ez nem is való ide! — Azzal Treuil asszony felé fordult: — A végét táján meg egyszer megpróbálhatok. — Ez kissé bosszankodva felelte: — Kisse hard pihenjen ki! magam legálabb, — nem bírom már tovább. — Jó... helyes, pihenje ki magát... ezáltal legalább megtudom, mit akar Csagny tőlem! — Chagny sietett, aki éppen a hercegnővel beszélgetett. — Engem keresett, ugy-e? — Chagny felelt: — Igen, Tarcy úgye miatt... beszélhetünk róla néhány szót az ön szobájában. — Az ön szobájában?... Ha ön egyáltalán így kívánja?... De a párbajt már az összes esti újságok hozták és hozzák a segédek neveit is... az okát hiszen elgondolhatja, hogy Dupuis nem mond le az ilyen reklámról. — Helyes, ön tehát azt akarja, hogy mi itt eszevegyünk?... Azt tudja ugy-e bár, hogy párbajsegéd nem leszek... erről lemondok! — Miert?... Fercy nagyon derék fiu, akít ön is igen szeret? — Igen szeretek!... De az ön nézetem szerint azzal hogy ostobaságot követett el, hogy Dupuis ural veredéki! Csöppent sem fektelek rá sulyt, hogy olyan emberekkéll jöjnek össze, akik az ilyen személyiség segédek: — A segédek?... azok Barroy és Lazáres!

Berzevicsy Albert közoktatásügyi miniszter: Benvújja törvényjavaslatát a népkolokról törvényre. Kéri a javaslatot a közoktatásügyi és pénzügyi bizottsághoz utasítani. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Az elnök: A törvényjavaslat a bizottsághoz utasított.

Napirend előtt.

Polonyi Géza napirend előtt felszólal, mert a tegnapi ülésen Nagy Ferenc azt állította, hogy Polonyi átokoskodásával a népkolokról törvényre. Kéri a javaslatot a közoktatásügyi és pénzügyi bizottsághoz utasítani. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Az elnök: A törvényjavaslat a bizottsághoz utasított.

Polonyi Géza napirend előtt felszólal, mert a tegnapi ülésen Nagy Ferenc azt állította, hogy Polonyi átokoskodásával a népkolokról törvényre. Kéri a javaslatot a közoktatásügyi és pénzügyi bizottsághoz utasítani. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Az elnök: A törvényjavaslat a bizottsághoz utasított.

Polonyi Géza napirend előtt felszólal, mert a tegnapi ülésen Nagy Ferenc azt állította, hogy Polonyi átokoskodásával a népkolokról törvényre. Kéri a javaslatot a közoktatásügyi és pénzügyi bizottsághoz utasítani. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Az elnök: A törvényjavaslat a bizottsághoz utasított.

Polonyi Géza napirend előtt felszólal, mert a tegnapi ülésen Nagy Ferenc azt állította, hogy Polonyi átokoskodásával a népkolokról törvényre. Kéri a javaslatot a közoktatásügyi és pénzügyi bizottsághoz utasítani. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Az elnök: A törvényjavaslat a bizottsághoz utasított.

Egy ideges szónok.

Ballagi Géza: Röviden, csupán a tokaji bortermelők érdekeitől óhajt szólni. A javaslat korábbi előadója az, hogy a javaslatot a közoktatásügyi és pénzügyi bizottsághoz utasítsák. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Nessi Pál: Jól is teszi.

Ballagi Géza: Jól is teszi, mert nem akarom követni Günther, a ki itt az első közjogi kis katedra való dolgot tartott föl.

Nessi Pál: A gongyebek kedvéért.

Ballagi Géza: A mit Günther mondott, Nessi is tudja, mert önökben a második alapvezető elnököt van. (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Nessi Pál: Ne személyeskedjék! En tanultam és tudom, de örök nem tudjak!

Ballagi Géza: En tanultam, nem tanultam! (Derűltség, Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Az elnök arra kéri az ellenzék, hogy óvja a közéleti keménytséget és ne sértse a szóhasználatot.

Ballagi Géza: Nem feleltem a közjogi dolgot, mert Nagy Ferenc teljesen megváltozta az értelem értelmét.

Rákosi Viktor: ... Hogy új választás lesz! (Zajos derűltség)

Ballagi Géza: Nem is akar vitálni az ellenzékkel, amely olyan dolgokat állít, hogy a király az ellenzékkel tárgyal, pakált, szerződött és így mindent szerződött fe felelhetezte magát a törvényen. (Taps, tetszés jóból.) Ha valaki előtte az alapvezető helyt állít, azt megbuktatja volna.

Polonyi Géza: Azért bukott volna meg, hogy meg egyszer fizessem meg a bekepezést. (Zajos derűltség.)

Ballagi Géza: Ezután a bortermelőköt beszélt a Hegyalján a szőlő rekonstrukciója meg egyre tart. Önmagával állapítja meg, hogy a borászok hogy a kormány ismeri a Hegyalja jelentőségét és mindent megtesz érdekeiket. Ezért a javaslatot elfogadják, sőt a Hegyalján gazdasági segítség nélkül meg kellene érteni a rekonstrukció megfizetését fejezi ki a kereskedelemügyi miniszternek és a kormánynak, mert a szőlővel megmentette a Hegyalját a végso pusztulástól. (Zaj és elöntömés a szélsőbaloldalon.) Ez hazafis cselekedet volt. Ezt nem lehet meddő közjogi vitákkal elhomályosítani. (Zajos helyeslés jóból.)

Személyes kérdés.

Endrey Gyula: Személyes kérdésben szólt föl és Ballaginak egy megjegyzésére válaszolja, hogy a Hegyalját gazdák az olasz bor beüzemelés megakadályozását követelték Ballagitól, nem

pedig az olasz borok kedvezményes vámjainak lemorogását.

Féremmagyarázások.

Rosenberg Gyula előadó: Az, amit Günther a két olasz államfőről beszédéből idézett, benne van a provizóriumról szóló javaslat első szakaszában: Günther tehát új dolgot nem mondott. De tévedés az, mintha a szerződés meg volna kötve Olaszországgal és Magyarországgal. A szerződésnek joghatálya csak akkor lesz, ha a törvényhozás elfogadta és bevizsgálta. Ezután Polonyi polonizált. Polonyi azt mondta több-ször, hogy a közös vánterület tartama alatt önálló autonóm vámtarifá alapján kell a külfölddel kereskedelmi szerződést kötni.

Polonyi Géza: Ilyen bolondot én nem mondtam. (Derűltség)

Rosenberg Gyula: De bizony, ilyen bolondokat tetszett mondani. (Derűltség)

Ezután Polonyi állításának tarthatatlanságát Széll Kálmán beszédéből állapítja meg. Végül a közéleti tisztaság vádja ellen védekezik.

Polonyi Géza személyes kérdésben kijelenti, hogy Rosenberg felreértette az ő minapi beszédét.

Polonyi Géza napirend előtt felszólal, mert a tegnapi ülésen Nagy Ferenc azt állította, hogy Polonyi átokoskodásával a népkolokról törvényre. Kéri a javaslatot a közoktatásügyi és pénzügyi bizottsághoz utasítani. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Az elnök: A törvényjavaslat a bizottsághoz utasított.

Polonyi Géza napirend előtt felszólal, mert a tegnapi ülésen Nagy Ferenc azt állította, hogy Polonyi átokoskodásával a népkolokról törvényre. Kéri a javaslatot a közoktatásügyi és pénzügyi bizottsághoz utasítani. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Az elnök: A törvényjavaslat a bizottsághoz utasított.

Polonyi Géza napirend előtt felszólal, mert a tegnapi ülésen Nagy Ferenc azt állította, hogy Polonyi átokoskodásával a népkolokról törvényre. Kéri a javaslatot a közoktatásügyi és pénzügyi bizottsághoz utasítani. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Az elnök: A törvényjavaslat a bizottsághoz utasított.

Budapest, október 20.

A képviselőház pénteken délelőtt tíz órákor ülést tart.

A holnapi ülés. A képviselőház holnapi ülésén folytatják az olasz kereskedelmi provizórium tárgyalását. Holnap az első szónok Sándor Gyula lesz, utána pedig Eötvös Károly szólal föl. Kíváncsi meg Zborny Miklós, Baranyi Ferenc, Udvari Ferenc és Nesi Pál irathoztak fel szövegeket.

Az olasz kereskedelmi és az előadó beszédéről. A Rosenberg régi beszédében hirtelre végleges kedvezmény nem volt végleges a borra nézve. Hogy van tudják most másképp értelmezni beszédüket az emberek, akik sikálk és karddal felgyerkezve hirdették a harcot a kereskedelmi szerződésben Tisza István szerepléséről, aki a házfőosztásról íjsejtel komoly és haragos képpel s a Terézvárosi Kaszinóban már visszavágyva fenyegetéssel, eszebe jut a Janus-szobor története.

Vázsonyi Vilmos: Ez a Janus a janusárokat csinálta!

Günther Antal: Egy római polgár megkérdezte, mivel egyik nap vig arccsal látta a Janus, miétek nap haragos arccsal ugyanaz a Janus a labortul utat fordít, a vig arcu Janustól, hogy miért volt tegnap arca olyan komor, haragos. A szobor azt felelte, hogy: „Jaj kerék — a labortul az a másik haragos arcu Janus hirdette! (Derűltség) Így lesz Tisza is.

Vázsonyi Vilmos: Ocsó Janus! (Derűltség)

Günther Antal: A kormány és az előadó azt hirdetik, hogy nincs megkötve a végleges szerződés. A Tribuna azonban azt mondja, hogy a végleges szerződés meg van kötve, de ezt csak azért nem hozhatják nyilvánosságra, hogy a többi államok kereskedelmi szerződési tárgyalásánál ne zavarják. Majd csak aztán hozzák azt nyilvánosságra, amikor az illető képviselőház elé kerül. Eről a kérdésről az olasz fővárosi képviselőházban is nyilatkozott és kijelentette, hogy Olaszországnak sikerül jelentékeny előnyököt hozoztasson kivétel a bevétel ezkibeiben és Olaszországnak sikerült ezen végleges szerződés megkötésével hosszú ideig biztosítani a gazdasági nyugalomát és békét. Az olaszok azt mondják, hogy a végleges szerződés meg van kötve, a magyar kormány pedig esetleg megkötendő szerződést beszél. Az olasz nyilatkozatokról szem 1907-en tul költött végleges szerződésről van szó. Nem fogadják el a javaslatot, mert a törvényhozás jóváhagyási intézkedését kijátszta, az 1899. XXX. törvények garanciális rendelkezéseit megsértette s a kormány való tények helyett átalátszókkal fajt accompi el viszi a helyzetet. Csatlakozik Krasznay határozati javaslatához. (Hosszas eljénés és taps hal- és szélsőbaloldalon. Szókatok számosan üvöltöztek.)

Az elnök: Az ülést öt perczre felüggeszti. Szünet után.

Az iskolamagasságok megtörlésére vonatkozó rendelkezések anyiban változtak, hogy az iskolamagasságok szőlő első ízben megindított, ha ez nem vezet eredményre, előbb egy, majd két katedra kiragad buntetés; és csak ezután következnek a szőlő ellen a kihágási eljárás, a melynek a pénzügytelés hatvan koronáig terjedjen.

Az elemi népiskola

Két tagozatra vonatkozó H. fejezetben kimondott, hogy a 1895 elemi népiskoláról bíró kéresekben az iskolai szorgalmat vámanerő iskolában ugyanegy időben kezdendő meg: továbbá, hogy a földműveléssel foglalkozó közsekben az iskolai helyi hatóság a közseg elöljáróval egyetértőleg a tanítást új rendezési, a legzorgosabb munkáidőben vagy a reggel órákra vagy a hetek két napjára vonassék össze. (12 §.)

A 16. §-ban felsoroltak azon tantárgyak, a melyek minden elemi népiskolában, jellegű többség nélkül kötelezően tanulandók. A tantárgyak következők:

1. Hit- és erkölcstan. 2. Magyar nyelv. 3. Mennyiségtan (számítás, mértan). 4. Belső- és értelemszótársulatok. 5. Magyarországi földrajz és az egyetemes földrajz elemi. 6. Magyarországi történelem, kapcsolatosan a világtörténet legfontosabb eseményei. 7. Polgári jogok és kötelezettségek. 8. Természettud. 9. Természettan. 10. Élelmiszer. 11. Rajzolás. 12. Kézimunka (kézügyesség). 13. Gazdaságtan, kereslet és háztartás. 14. Testgyakorlás (tehettett a katonai gyakorlatokra) 15. A nem-magyar tannyelvű népiskolában az illető hazai nyelv.

tanítási nyelvre

vonatkozó 14. §-ban kimondott, hogy az állam iskolákban minden kötelező tantárgy, tehát a hittan is, az iskola helyiségében, nyilvánosan tanítandó és hogy a hit- és erkölcstan tanításánál a magyar tanítási nyelv mellett az illető egyházi felekezet kivanatára tannyelvű a gyermek anyanyelve is használható. A nem-állami elemi népiskolák mindennapi tanfolyamán tanítási nyelvet az iskolafelügyelő állapítja meg, ha azonban a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának legalább 20 százaléka magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendék között legalább 20 magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használható.

Az elemi népiskola tanfolyamán tanítási nyelvet az iskolafelügyelő állapítja meg, ha azonban a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának legalább 20 százaléka magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendék között legalább 20 magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használható.

Az elemi népiskola tanfolyamán tanítási nyelvet az iskolafelügyelő állapítja meg, ha azonban a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának legalább 20 százaléka magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendék között legalább 20 magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használható.

Az elemi népiskola tanfolyamán tanítási nyelvet az iskolafelügyelő állapítja meg, ha azonban a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának legalább 20 százaléka magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendék között legalább 20 magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használható.

Az elemi népiskola tanfolyamán tanítási nyelvet az iskolafelügyelő állapítja meg, ha azonban a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának legalább 20 százaléka magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendék között legalább 20 magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használható.

A népkolokról szóló törvénytervezet.

Az elemi népiskola tanfolyamán tanítási nyelvet az iskolafelügyelő állapítja meg, ha azonban a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának legalább 20 százaléka magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendék között legalább 20 magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használható.

Az elemi népiskola tanfolyamán tanítási nyelvet az iskolafelügyelő állapítja meg, ha azonban a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának legalább 20 százaléka magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendék között legalább 20 magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használható.

Az elemi népiskola tanfolyamán tanítási nyelvet az iskolafelügyelő állapítja meg, ha azonban a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának legalább 20 százaléka magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendék között legalább 20 magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használható.

Az elemi népiskola tanfolyamán tanítási nyelvet az iskolafelügyelő állapítja meg, ha azonban a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának legalább 20 százaléka magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendék között legalább 20 magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használható.

Az elemi népiskola tanfolyamán tanítási nyelvet az iskolafelügyelő állapítja meg, ha azonban a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának legalább 20 százaléka magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendék között legalább 20 magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használható.

A népkolokról szóló törvénytervezet.

Az elemi népiskola tanfolyamán tanítási nyelvet az iskolafelügyelő állapítja meg, ha azonban a nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a beiratkozott növendékek összes létszámának legalább 20 százaléka magyar anyanyelvű, vagy ha az összes növendék között legalább 20 magyar anyanyelvű van, a magyar nyelv is mint tannyelv használható.

KIS HIRDETESEK

TELEFON 706. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a vála szra szükséges levéltárgy vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik

TELEFON 706.

Gimnaziumi Kertalakitások Uri házasság Zálogban Gazdaasszonyi Női kelengyék BUTOR Ajtók, ablakok, Az ATHENAUM irod. és nyomdai r-tás könyv-kiadói hivatalában...

Nevelőnőket, Házmesteri, Intelligens, Fialat, Olajfestmény, 250 éves, díszes keretben olasz műdaráb eladó, d. u. 2-4. szobell-u cza 45. II. 14. sz.

Diszkeret, Ajtók, Ablakok, VASRENDŐNYÖK, VASRÁCSOK, Ajtók, Ablakok, Lefkoviás Jakabné, A Városliget

Legújabb, Házasság felbontásának Joga Magyarországon, Szépirodalmi Ujdonságok, Kódos problémák, A fátoly titka, 100 esti levél, Beszterce osztróma, Az utolsó kánizs, Nő sorsa a férfé, Debreczeni Márton költői művei, Homokba irt mesék, A két Kip-testvér, Versek, Versek, LAMPÉL R. (WODIAHER F. ES FIAI)

Tiszta felvágatlan makulaturapapiros olcsón eladó a kiadóhivatalban

A 22935 számú, Eljárás és készleték fémek finomítására, Készleték, Készleték, Készleték

LOBOSICZ, CSOKOLÁDE, KAKAO, BONBONOK, DESSZERTIEK, MARDONIA SÖMÉNYEK

PENZ, BEIFELD BANKHÁZ, 5 forintért, Országos Postakiviteléi Aruház

BRICK CRÉME, Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság Keskemetén, SZESZFINOMITOGYÁR - SAJÁT GYÁRTMÁNYA MINDENYŰT KAPHATÓ!

Karcsuság, tündér-cseppeket, Képzőművészet, Képzőművészet, Képzőművészet

Izszakosság nincs többé!, Kívántra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozapot, Kávé, tea, étel vagy szeszes itálban egyformán adható az ivó tudta nélkül!

5 forintért, Országos Postakiviteléi Aruház, Budapest, VII E Petőfiterület 4.

DIESEL-mótorral, A TENYLEGES LOERŐ, óránként csak kb. 1 fillérbe kerül, Folyósítással és díjmentes költséggel készségesen szolgál a Fegyver- és Gépgyár Részvénytársaság BUDAPESTEN. 4881

Petrovits-Drogueria BUDAPEST, Titkos betegségek, Dr. Kajdacsy, v. cs. és kir. orvostudós és körk. i. orvos

STANDARD életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon, ALAPITTATOTT 1825. Magyarországi fiók: Budapest, IV, Kossuth Lajos-utca 4. (Standard palota)

LEGUJABB, HÁZASSÁG FELBONTÁSÁNAK JOGA MAGYARORSZÁGON, Gyakorlati kézikönyv a jogász és laikus közönség számára. IRTA Dr. VIRÁG GYULA. Ára 4 korona.

Pályázati hirdetmény, (Rostált kavics szállítása iránt), A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének részére a 1905. évre szükséges 3200 (háromezerkétszáz) köbméter rostált kavics szállítási biztosítási ajánlatot, arra emellett nyilvános pályázatot hirdet.

Az ősz szerelem, Elbeszélések, Irta: ifj. Hegedűs Sándor. Ára 2 korona.

Héveny vagy idült bujakór-bántalmak, Dr. Oliver vértisztító piskótái, melyek a francia kormány és a német császári hadsereg által engedélyezett és a párizsi orvostudományi kongresszuson díjazottak

Szépirodalmi Ujdonságok!, Kódos problémák, A fátoly titka, 100 esti levél, Beszterce osztróma, Az utolsó kánizs, Nő sorsa a férfé, Debreczeni Márton költői művei, Homokba irt mesék, A két Kip-testvér, Versek, Versek, LAMPÉL R. (WODIAHER F. ES FIAI)

Rakama a köznevelés, Gyakornoki, Nőbirt, rakamazi, rakamazi, Maga n, arra, hogy csak egy, az igazgat, annyira ut, az igazgat, defizitelt, pedig a sz, teremtés, napra vias, mint reme, dar, Nem, az igazgat, a gárda, a, egy törté, itt is, ott a, a társulat, Rakamaz, megfizet, tétel és s, tól, mint é, A rakam, koztak ról, szót a Gú, szót a Gú, eladás na, napra meg, ezáros jeg, gató az e, ról-estére